

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGIE ROZVOJE VEŘEJNÉ ZELENĚ ČELČICE

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Objednatel:

Obec Čelčice

Adresa:

Čelčice 86, 798 23 Klenovice na Hané

IČ:

00288136

E-mail:

oucelcice@cbox.cz

Telefon:

+420 582 384 153

Místo řešení:

Čelčice

ORP:

Prostějov

Kraj:

Olomoucký

Katastrální území:

Čelčice (619311)

Zpracovatel:

Atregia, s.r.o.

Adresa:

Šebrov 215, 679 22 Šebrov – Kateřina

Provozovna:

Vážného 99/10, 621 00 Brno – Řečkovice

IČ:

02017342

DIČ:

CZ 02017342

Bankovní spojení:

Fio banka, a.s.

č. ú. 2100462439/2010

Statutární orgán:

Ing. Martina Vokřálová Trnková – jednatelka společnosti

Odpovědný pracovník

oprávněný k jednání:

Ing. Barbora Májková (autorizace ČKA 03 999)

E-mail:

barbora.majkova@atregia.cz

Datum:

červenec 2020

Tento dokument je výstupem projektu s názvem Vytvoření strategických dokumentů pro Sdružení obcí mikroregionu Plumlovsko – CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0009959 - Výzva pro územní samosprávné celky (obce, kraje, sdružení a asociace ÚSC) v rámci Operačního programu Zaměstnanost, který je finančně podpořen z prostředků EU a státního rozpočtu ČR.

Strategie rozvoje veřejné zeleně

Zastupitelé obce Čelčice na svém zasedání, které se uskutečnilo dne schválili strategický dokument **Strategie rozvoje veřejné zeleně**, usnesením číslo Jedná se o střednědobý plánovací dokument, který slouží jako doporučení pro další rozvoj a podporu veřejné zeleně v obci.

OBSAH

1 ÚVOD	5
1.1 Cíl strategie rozvoje veřejné zeleně.....	5
1.2 Vymezení řešeného území	5
2 ANALYTICKÁ ČÁST	6
2.1 Informace o území	6
2.1.1 Širší vztahy	6
2.1.2 Přírodní podmínky	6
2.1.3 Památky a turistické zajímavosti	7
2.1.4 Základní demografické údaje.....	8
2.1.5 Aktuální stav krajiny	8
2.1.6 Použité podklady	9
2.2 Identifikace ploch zeleně	9
2.2.1 Hodnocené atributy.....	9
2.2.2 Zastoupení funkčních typů	15
2.3 Pasport zeleně a dendrologická analýza	17
2.3.1 Pasport zeleně	17
2.2.2 Dendrologická analýza.....	18
3 NÁVRHOVÁ ČÁST.....	22
3.1 Rozvoj systému sídelní zeleně	22
3.2 Rozvoj jednotlivých lokalit	22
3.2.1 Potřeba rekonstrukce porostu	23
3.2.2 Potřeba rekonstrukce celé plochy	24
3.3 Etapizace	24
3.4 Priority	25
4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	25
4.1 Akční plán.....	28
4.2 Dotační analýza	28
4.2.1 Využitelné dotace v programovém období 2014-2020.....	29
4.2.1 Plánované dotace - Operační programy v novém programovém období 2021-2027	29
4.3 Monitoring a evaluace realizace strategie	31

1 ÚVOD

1.1 CÍL STRATEGIE ROZVOJE VEŘEJNÉ ZELENĚ

Cílem strategie rozvoje veřejné zeleně je celková optimalizace a zefektivnění nákladů pro údržbu obecní zeleně. Strategie bude sloužit jako podklad pro zadávání a kontrolu výkonu údržby zeleně a měla by zefektivnit procesy a postupy obecní samosprávy v oblasti veřejné zeleně.

Strategie rozvoje veřejné zeleně bude stanovena na základě pasportu, rozhovorů s představiteli obce a zainteresovaných subjektů.

1.2 VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Strategie rozvoje obecní zeleně je zpracována pro katastrální území Čelčice (619311) v okrese Prostějov v Olomouckém kraji.

2 ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 INFORMACE O ÚZEMÍ

2.1.1 Širší vztahy

Obec Čelčice leží přibližně jedenáct kilometrů severozápadním směrem od Kojetína a asi 9 km jihovýchodně od Prostějova. Průměrná nadmořská výška je 209 m. Obcí prochází silnice druhé třídy II/367 z Prostějova do Tlumačova. Katastrální území Čelčice sousedí s katastry Skalka u Prostějova, Klenovice na Hané, Ivaň na Hané, Hrubčice, Čehovice a Výšovice.

2.1.2 Přírodní podmínky

Geomorfologické poměry

Obec Čelčice leží v provincii Západní Karpaty, subprovincii Vněkarpatské sníženiny, oblasti Západní vněkarpatské sníženiny, celku Hornomoravský úval, podcelku Prostějovská pahorkatina a okrsku Kojetínská pahorkatina, severní část katastru pak v okrsku Romžská niva.

Geologické poměry

Z geologického hlediska patří zájmové území do Českého masivu, Karpat a Alpsko-karpatské čelní pánve a vnitrohorské pánve. Geologické podloží tvoří horniny středního miocénu a pliocénu, a to jíly, vápnité jíly, podřízeně písksy, štěrky a řasové vápence.

Pedologické poměry

Na většině území obce Čelčice se vyskytuje půdní typ černozem modální, dále černozem černická pelická, okrajově také černozem luvická a černice fluvická.

Klimatické podmínky

Podle Quitta (1970) spadá řešené území do (T2) teplé klimatické oblasti.

Zdejší podnebí se vyznačuje teplým, dlouhým a suchým létem a krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou. Průměrná lednová teplota dosahuje -2(-3)°C, průměrná červencová teplota pak 18-19 °C. Průměrný úhrn srážek činí 550-700 mm

(zdroj: <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/klima/klasifikace-klimatu/>).

Hydrologické poměry

Na území obce Čelčice se nachází vodní nádrž Čelčice, kterou protéká tok Okenná a ta se na okraji katastru vlévá do toku Valová.

Podle Vlčka (1971) se jedná o oblast nejméně vodnou (se specifickým odtokem 0-3 l/s.km²), s velmi malou retenční schopností a silně rozkolísaným odtokem během roku. Nejvodnějším měsícem bývá únor a březen.

Biogeografická charakteristika

Podle regionálně fytogeografického členění (BÚ ČSAV 1987) leží území v oblasti termofytikum, obvodu Panonské termofytikum, okrsku 21b Hornomoravský úval.

Podle mapy potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová, Moravec a kol. 1997) jsou v obci Čelčice zatoupeny jednotky černýšová dubohabřina (*Melampyro-nemorosi Carpinetum*), okrajově pak mochnová doubrava (*Potentillo-albae-Quercetum*) a střemchová jasenina (*Pruno-Fraxinetum*).

Podle biogeografického členění ČR (Culek a kol. 1996) leží území v bioregionu 1.11 Prostějovském.

2.1.3 Památky a turistické zajímavosti

- **Kaple sv. Jana Nepomuckého s křížem** (kulturní památka) – soubor barokní kaple a kamenného kříže s pseudogotickými prvky.
- **Kaple sv. Floriána** (kulturní památka) – hodnotná drobná venkovská architektura z období kolem poloviny 18. století (zdroj: <https://www.pamatkovykatalog.cz/>).

2.1.4 Základní demografické údaje

Katastrální území obce Čelčice má výměru 491 ha. Podle údajů z prosince 2019 žije v obci Čelčice 521 obyvatel (zdroj: Český statistický úřad, <https://vdb.czso.cz/>).

2.1.5 Aktuální stav krajiny

Naprostou většinu rozlohy k.ú. Čelčice tvoří orná půda (84,2 %). Plochy ostatní zaujímají značnou část katastru (7,1 %). Zahradы zaujímají 2,4 % rozlohy katastru, vodní plochy pak 2,2 %.

Statistické údaje z katastru nemovitostí pro k.ú. Čelčice (stav ke dni: 27.5.2020):

Druh pozemku	Výměra (m ²)	Podíl (%)
Orná půda	4 137 969	84,2
Zahradы	116 054	2,4
Ovocný sad	5 254	0,1
Travní porosty	53 115	1,1
Lesní pozemky	17 713	0,4
Vodní plochy	109 060	2,2
Zastavěné plochy	91 443	1,9
Ostatní plochy	348 311	7,1
Ostatní plochy – sport a rekreační	7 998	0,2
Ostatní plochy – zeleň	25 517	0,5
CELKEM	4 912 434	100

Územní systém ekologické stability

Na území obce Čelčice jsou vymezeny tyto skladební části ÚSES: nadregionální biocentrum NC12 (skalka), 3 lokální biocentra a 5 lokálních biokoridorů.

2.1.6 Použité podklady

- Mapový portál geoportal.gov.cz
- Územní plán obce Čelčice (Urbanistické středisko Brno, spol. s. r. o., 2014)

2.2 IDENTIFIKACE PLOCH ZELENĚ

2.2.1 Hodnocené atributy

Systém zeleně v sídle tvoří plochy veřejně přístupné, plochy s omezeným přístupem a zeleň soukromá. V takto přírodní venkovské krajině nedosahuje sídelní zeleň takového významu a nezastupitelné funkce jako je tomu ve velkých městech. V zastavěném území obce převažuje zástavba rodinných domů, umožňující rekreaci v soukromých zahradách. Na veřejných plochách dotváří zeleň urbanistickou kompozici a udává charakter sídla. Tyto plochy umožňují volný pohyb obyvatel, jejich setkávání, spontánní i organizovaný sport a zábavu.

Terénní šetření probíhalo průběžně od května do července 2020. V mapě v měřítku 1:5 000 byly vymezovány jednotlivé plochy zeleně a do tabulek byly zaznamenány následující údaje:

1. Číslo plochy – je uvedeno v textu, tabulkách i ve výkresové části.

2. Název plochy – pro lepší orientaci v tabulkách je uveden název plochy (např. U obecního úřadu, Odpočívadlo u vodní nádrže...).

3. Funkční typ zeleně (v hlavní funkci) – podle velikosti a způsobu využití jsou plochy roztríděny do kategorií. Pro přehlednost a jednoznačnou identifikaci jsou v mapové části kategorie zeleně označeny písmeny (uvedeno za číslem plochy).

Charakteristika jednotlivých kategorií:

Hřbitovy (H) – plochy účelového zařízení, ve většině případů ohrazené, oplocené a s omezeným vstupem, které svým charakterem patří do soustavy sídelní zeleně.

Parkově upravené plochy (U) – menší parkově upravené plochy, u kterých převažuje dekorativní funkce. Vytváří mozaiku drobných ploch, která významně ovlivňuje charakter a specifičnost sídla.

Parky (P) – Souvislá upravená plocha, na které plošná a prostorová struktura vegetačních prvků odpovídá potřebám pro plnohodnotný odpočinek. Skladba vegetačních prvků, dosahovaná intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější kompoziční celek krajinářské architektury.

Rekreační zeleň (R) – volně přístupné plochy, celoročně využívané, především na okraji intravilánu s minimální vybaveností a vazbou na krajinnou zeleň.

Stromořadí, uliční zeleň (ST) – městské uliční stromořadí, k tomuto typu přiřazujeme také uliční zeleň – zeleň doprovázející komunikace v ulicích.

Stabilizační vegetace svahů (KE) – Polyfunkční plochy vegetace, u nichž výrazně dominuje nad ostatními funkcemi biotechnická stabilizace svahů.

Extenzivní ovocné sady (KS) – extenzivní (často staré) sady ovocných dřevin nebo jejich fragmenty. Situovány v extravilánu nebo v okrajových částech intravilánu.

Krajinná zeleň vodotečí (KZV) – vegetační doprovody vodních toků a vodních ploch. Situovány jsou především v extravilánu obce.

4. Funkční typ zeleně (v doplňkové funkci)

Zeleň školních a kulturních zařízení (ZK) – převážně vyhrazená zeleň s omezeným přístupem, často oplocená, náležící k areálům všech typů škol, církevních objektů a kulturním zařízením.

5. Majetek obce – údaj z katastru nemovitostí o majetkové příslušnosti ploch:

ano – plocha zeleně je v majetku obce

ne – plocha zeleně není v majetku obce

cst (částečně) – část plochy zeleně je v majetku obce

6. Přístupnost – údaj o režimu přístupnosti plochy zeleně

P – veřejnosti přístupná plocha bez omezení

O – časově omezený přístup na plochu

V – vyhrazená plocha

7. Prostorové uspořádání vegetačních prvků

1 – vhodné – vhodná struktura, odpovídá charakteru funkčního typu zeleně, plně podporuje jeho funkci

2 – průměrné – struktura ne zcela vhodná vzhledem k charakteru funkčního typu. Potřebná částečná úprava (stratifikace porostů, změna skladby vegetačních prvků, změna otevřenosti/uzavřenosti prostoru).

3 – nevhodné – struktura nevhodná nebo zcela nevhodná vzhledem k charakteru funkčního typu, neumožňuje plnění požadovaných funkcí. Nutná významná úprava nebo celková rekonstrukce plochy.

8. Vhodnost druhového složení vegetace

1 – vyhovuje danému funkčnímu typu zeleně a stanovištním podmínkám

2 – ne zcela vyhovuje danému funkčnímu typu zeleně, neohrožuje stabilitu plochy, ale vyžaduje úpravu (částečná výměna druhů, zpestření, obohacení druhové skladby)

3 – nevyhovuje charakteru daného funkčního typu zeleně nebo stanovištním podmínkám, zásadním způsobem ohrožuje stabilitu plochy, v porostní struktuře

většinou chybí kosterní druhy dřevin, nutné změnit celou druhovou skladbu, vysadit nové druhy

9. Věková struktura dřevinných vegetačních prvků

- 1 – vhodná – rozložená věková struktura, zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin
- 2 – průměrná – převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou významné dílčí obnovy, generační obnova není zajištěna kontinuálně
- 3 – nevhodná – zcela převažují dospělí nebo přestárlí jedinci, porost se postupně rozpadá, případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy

10. Zdravotní a pěstební stav dřevin

- 1 – vyhovující – zaručuje dlouhodobou existenci dřevin na lokalitě
- 2 – průměrný – u části vegetačních prvků je nutný zásah, pěstební stav je mírně zanedbaný, nutná jsou dílčí pěstební opatření
- 3 – špatný – u většiny vegetačních prvků, které jsou nositeli prostorové stability, je nutný aktuální (jednorázový nebo postupný) zásah (např. celkové probírky, asanace, speciální ošetření většího počtu jedinců)

11. Kvalita péče

- 1 – vysoká – žádné nedostatky v udržovací péči nebo jen dílčí nezávažné nedostatky v udržovací péči
- 2 – průměrná – vegetační prvky vykazují znaky dílčích závažných nedostatků v udržovací péči
- 3 – nízká – vegetační prvky vykazují znaky významných a velmi významných nedostatků v udržovací péči nebo její úplnou absenci

12. Vybavenost plochy, rekreační prvky

0 – není a není nutná

1 – dostatečná, vyhovující a v dobrém stavu

2 – nedostatečná nebo přestávající plnit svoji funkci

3 – schází nebo neplní svoji funkci (jsou v rozpadu, neodpovídají charakteru plochy)

13. Vybavenost

- výčet prvků nacházejících se na ploše

14. Doplnění vybavenosti

Ano

Ne

15. Stav technických prvků

1 – výborný a dobrý

2 – průměrný

3 – špatný

16. Intenzitní třída údržby

1. třída – intenzivní údržba reprezentačních ploch zeleně – jedná se o plochy náročnější na údržbu, frekventované

2. třída – údržba pravidelně využívaných ploch zeleně – jedná se o plochy udržované, ale méně významné v rámci zeleně obce

17. Návrh změny režimu udržovací péče

1 – žádný – bez změny režimu péče

2 – snížení – snížení příliš vysoké intenzity udržovací péče vzhledem k charakteru a lokalizaci funkčního typu

3 – zvýšení – zvýšení nedostatečné intenzity udržovací péče vzhledem k charakteru a lokalizaci funkčního typu

18. Potřeba obnovy úpravy

1 – bez potřeby – prvky plochy bez potřeby obnovy či pěstebního zásahu

2 – rekonstrukce porostů – potřeba dílčích pěstebních zásahů až kompletní obnova vegetačních prvků

3 – rekonstrukce vybavenosti – potřeba obnovy prvků vybavenosti

4 – rekonstrukce celé plochy – potřeba kompletní obnovy plochy

19. Naléhavost provedení obnovy

1 – akutní – vzhledem ke stavu a významu plochy nutné provést obnovu plochy v první etapě

2 – středně naléhavé – vzhledem ke stavu a významu plochy vhodné provést obnovu plochy ve druhé etapě

3 – nenaléhavé – vzhledem ke stavu a významu plochy možné provést obnovu plochy v dalších etapách

20. Doplnění plochy vegetačními prvky – návrh potřeby doplnění o vegetační prvky s uvedením konkrétního typu vegetačního prvku

ne – bez nutnosti doplnění

ano – S – solitérní

ST – stromořadí

KP – keře půdopokryvné a nízké

KV – keře vysoké

ZK – záhon květin

21. Poznámka – zde jsou komentovány skutečnosti, které nelze zachytit v tabulkových položkách

2.2.2 Zastoupení funkčních typů

Tabulka níže vyhodnocuje zastoupení funkčních typů ploch zeleně obce, jejich četnost a výměru jednotlivých typů.

Funkční typ zeleně		Počet (ks)	Četnos t (%)	Výměra (m ²)	Podíl celkové výměry (%)
H	Hřbitovy	1	2,3	3483	4,2
KE	Stabilizační vegetace svahů	2	4,5	21110	25,3
KS	Extenzivní ovocné sady	1	2,3	13343	16,0
KZ V	Krajinná zeleň vodotečí	1	2,3	6637	7,9
P	Park	1	2,3	773	0,9
R	Zeleň rekreační	1	2,3	7682	9,2
ST	Stromořadí, uliční zeleň	27	61,4	9032	10,8
U	Parkově upravená plocha	8	18,2	10732	12,8
ZK	Zeleň školních a kulturních zařízení	2	4,5	10733	12,9
CELKEM		44	100	83525	100

Komentář a interpretace:

Nejvíce plochy zabírá funkční typ stabilizační vegetace svahů (21 110 m², 25,3 %), jelikož se jedná o plochy podél železniční trati, která zasahuje i mimo zastavěnou plochu obce. Z hlediska sídelní zeleně však není tak významná. Plošně rozlehlý je i funkční typ extenzivní ovocné sady (13 343 m², 16 %), který leží

Strategie rozvoje veřejné zeleně

na jižním okraji obce. V rámci intravilánu jsou dále hojně plošně zastoupené funkční typy zeleň školních a kulturních zařízení ($10\ 733\ m^2$, 12,9 %), zahrnující plochu v okolí kulturního domu či mateřské školy, a parkově upravená plocha ($10\ 732$, 12,8 %), zahrnující např. plochu kolem kapličky apod.

Početně nejzastoupenějším funkčním typem je stromořadí, uliční zeleň (početně 61,4 %, výměrou 10,8 %), kam se řadí menší plochy zeleně, které doplňují ulice, doprovázejí cesty pro pěší nebo lemuje hlavní uliční síť apod.

Druhým početně nejzastoupenějším funkčním typem zeleně je parkově upravená plocha (početně 18,2 %, výměrou 12,8 %).

Celkem bylo vymezeno 44 ploch o celkové výměře $83\ 525\ m^2$ (8,3 ha).

Lokalizace (hranice) jednotlivých ploch zeleně a jejich funkční hodnocení vymezuje grafická část, konkrétně výkresy č. **01 Přehled ploch zeleně**.

Hodnocené atributy a indikátory jednotlivých ploch zeleně jsou obsaženy v tabulkové příloze, konkrétně tabulková příloha **Přehled hodnocených ploch zeleně**.

2.3 PASPORT ZELENĚ A DENDROLOGICKÁ ANALÝZA

2.3.1 Pasport zeleně

Průzkum zeleně probíhal v květnu a červnu 2020.

Pasport zeleně vymezuje veškeré vegetační prvky (plošné, líniové i bodové) na území obce. Jednotlivým typům vegetačních prvků jsou přiřazeny číselné kódy, které slouží k větší přehlednosti grafické přílohy. Významnou informací z hlediska údržby je u biologických prvků také jejich svažitost, která ovlivňuje pracnost a cenu prováděných operací. Svažitost je u všech prvků uvedena v rámci pasportu zeleně a je rozdělena do tří následujících kategorií:

Tabulka níže představuje základní přehled vegetačních prvků a jejich zastoupení na území obce.

Kód	Název	Výměra (m ²) Počet (ks)
101	Trávník parkový	35 461
103	Trávník luční	30 595
111	Záhony letniček	55
112	Záhony trvalek	347
113	Záhony růží	121
115, 116	Pokryvné výsadby keřů	52
118, 119, 120	Rozvolněné skupiny keřů	746
121, 122, 123	Zapojené skupiny keřů	1 223
129, 130	Solitérní keře	117
144, 145, 146	Živé ploty - volně rostlé	174
147	Živé ploty - tvarované	515
158 - 166	Skupiny stromů s podrostem keřů	5 323
170, 171, 172	Skupiny stromů s podrostem trávníku	3 516

Podrobnější popis, tabulky a grafická příloha byly odevzdány samostatně v souboru dokumentů „Pasport zeleně obce Čelčice“.

2.2.2 Dendrologická analýza

Průzkum dřevin probíhal v červenci a srpnu 2020.

Při průzkumu bylo zhodnoceno 364 stromů a skupin stromů.

Obecně lze k současnému stavu vyhodnocených dřevin konstatovat následující:

Druhová skladba vyhodnocených dřevin je různorodá. Převažují listnaté druhy nad jehličnatými. Z celkového počtu 364 hodnocených stromů tvoří velkou část druhového zastoupení lípy (*Tilia cordata*) 38 ks a javory (*Acer platanoides* – 34 ks, *Acer negundo* – 13 ks). Hojně zastoupeny mezi hodnocenými dřevinami byly také habry (*Carpinus betulus*) – 23 ks, třešně (*Prunus avium* – 19 ks, *Prunus subhirtella* – 11 ks), ořešáky (*Juglans regia*) – 18 ks, smrky (*Picea abies* – 18 ks, *Picea glauca* 'Conica' – 12 ks), borovice (*Pinus nigra*) – 17 ks, trnovník akát (*Robinia pseudoacacia* – 12 ks) a katalpa (*Catalpa bignoides* – 10 ks).

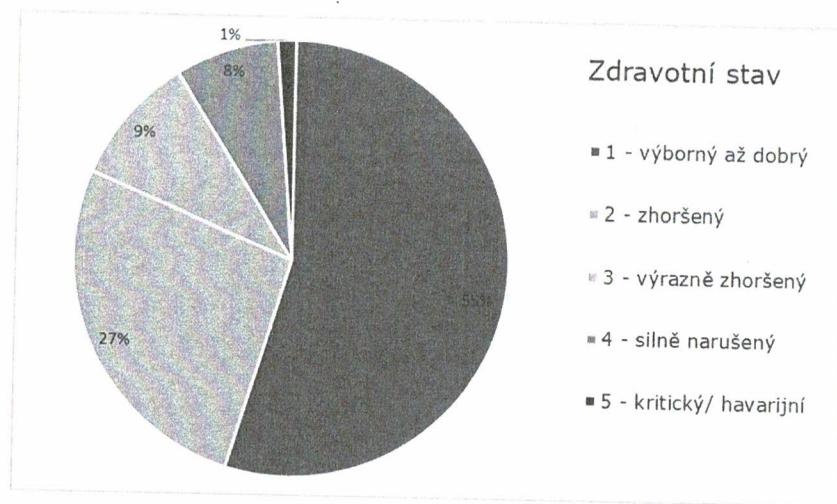
Kompletní seznam druhů inventarizovaných dřevin je součástí tabulkové části inventarizace dřevin.

Zdravotní stav dřevin je hodnocen především podle stupně mechanického narušení. Kromě kolonizace dřevokaznými houbami a existence dutin jsou

sledovány deformace růstu, především nepříznivě umístěné těžiště a růstové defekty. Zohledněno je viditelné poškození kořenového systému, kmene a větví.

Zdravotní stav	Zastoupení (ks)	Zastoupení (%)
1 - výborný až dobrý	199	55%
2 - zhoršený	97	27%
3 - výrazně zhoršený	35	10%
4 - silně narušený	28	8%
5 - kritický/ havarijní	5	1%

Bez zjevného mechanického poškození ve výborném až dobrém zdravotním stavu je 199 dřevin (55 %). Zdravotní stav zhoršený, kdy se vyskytuje narušení zásadnějšího charakteru má 97 dřevin (27 %), nejčastěji se u těchto dřevin vyskytuje suché nebo zlomené větve, rizikové větvení nebo počínající dutiny. Výrazně zhoršený zdravotní stav byl shledán u 35 dřevin (10 %), zhoršení zdravotního stavu zde způsobují nejčastěji výskyt vyvinutých dutin, nevhodně provedený řez, zlomené větve, ořezané větve nebo poškozený terminál nebo kombinace více defektů. Silně narušený stav byl zaznamenán u 28 dřevin (8 %). Jedná se dřeviny, u kterých se nepředpokládá dlouhodobá existence, u těchto dřevin najdeme většinou více defektů a v pokročilejší fázi – například vyvinuté dutiny, plodnice dřevokazných hub, suché a zlomené větve, rizikové větvení, poškození borky, poškození báze, apod. U 5 dřevin (1 %) je stav kritický – stromy jsou v havarijném stavu (suché nebo zlomené) a je třeba je co nejdříve odstranit.

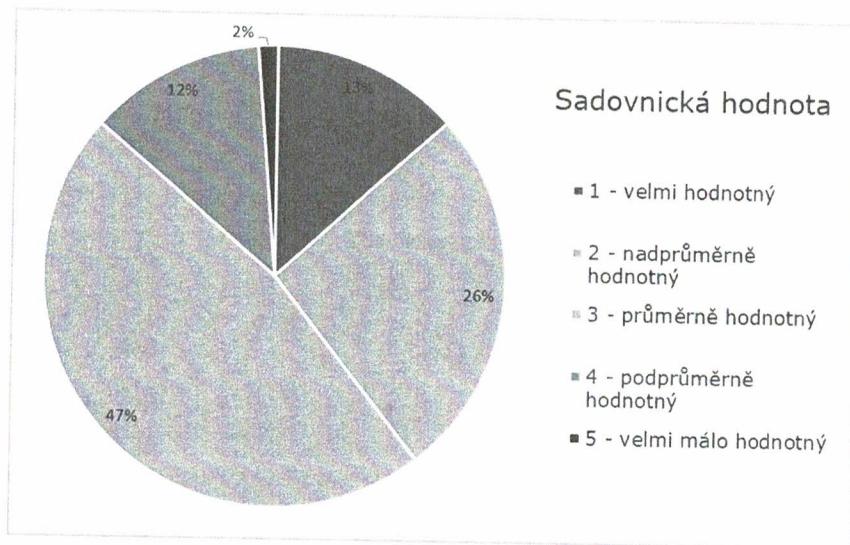
Celkově je zdravotní stav vyhodnocených dřevin velmi dobrý, více než 50 % jedinců je ve výborném až dobrém stavu, méně než 20 % ve stavu výrazně zhoršeném či silně narušeném a pouze 1 % dřevin v havarijném stavu.

Sadovnická hodnota představuje syntetickou hodnotu stromů z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potenciální funkčnost, vyplývající z jeho biologicky podmíněných vlastností. Stanovuje se při terénním šetření jako komplexní výstupní parametr na základě vyhodnocení zjištěných dílčích atributů hodnocení.

Sadovnická hodnota	Zastoupení (ks)	Zastoupení (%)
1 - velmi hodnotný	48	13
2 - nadprůměrně hodnotný	95	26
3 - průměrně hodnotný	171	47
4 - podprůměrně hodnotný	45	12
5 - velmi málo hodnotný	5	1

Jako velmi hodnotný bylo vyhodnoceno 48 jedinců (13 %), jedná se o stromy ve výborném stavu, s pravidelným růstem, na vhodném místě a s vysokou estetickou hodnotou. 95 dřevin (26 %) je nadprůměrně hodnotných. Jedná se o dřeviny například s jedním defektem. Sadovnická hodnota průměrná byla zaznamenána u 171 dřevin (47 %), to jsou jedinci po výsadbě nebo mladé stromy

ve výborném zdravotním stavu, případně jedinci dospělí v zápoji nebo se zhoršeným zdravotním stavem. Jako podprůměrně hodnotný bylo vyhodnoceno 45 jedinců (12 %), to jsou jedinci se sníženou estetickou hodnotou a výrazně zhoršeným zdravotním stavem. 5 dřevin má sadovnickou hodnotu velmi malou, jedná se o stromy nehodnotné, v havarijném stavu a bez předpokladu další existence.

Tabulky inventarizovaných dřevin obce byly odevzdány samostatně v tabulkové formě v dokumentu „Inventarizace dřevin obce Čelčice.“

3 NÁVRHOVÁ ČÁST

3.1 ROZVOJ SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ

Stávající systém sídelní zeleně je ve velmi dobrém stavu. V katastrálním území je znát pravidelná údržba stávajících prvků zeleně jak v intravilánu, tak realizované investice v navazující krajinné zeleni. Možnost rozvoje spočívá zejména v rekonstrukci stávajících ploch spočívající v doplnění sortimentu dřevin nebo vybavení pro podporu funkcí zeleně orientovaných na stálé obyvatele obce, nebo pravidelné návštěvníky.

Na tyto práce navázalo rozdělení území na intenzitní třídy údržby zeleně, která určuje úroveň navrhované péče o danou lokalitu.

3.2 ROZVOJ JEDNOTLIVÝCH LOKALIT

Celkem bylo vyhodnoceno 23 ploch. U 15 ploch nebyla stanovena konkrétní potřeba obnovy. U 7 ploch byla vymezena potřeba rekonstrukce porostů, u jedné pak rekonstrukce celé plochy. Současně byla stanovena naléhavost obnovy jako 1 – akutní (realizace v 1. etapě), 2 – středně naléhavá (realizace ve 2. etapě) nebo 3 – nenaléhavá (realizace v dalších etapách). U většiny ploch je navržena péče o stávající jedince, jedná se o plochy navržené k rekonstrukci porostu, ale i plochy bez potřeby obnovy. Potřeba obnovy ploch vychází z terénního průzkumu a je zaznamenána v tabulce **Přehled hodnocených ploch zeleně**. Jednotlivé plochy s potřebou obnovy jsou pak graficky zachyceny ve výkresu **č. 02 Návrh rozvoje ploch zeleně**. V následujících částečných textech je rozepsána potřeba dle rekonstrukce porostů.

U většiny ploch je navržena péče o stávající jedince, jedná se o plochy navržené k rekonstrukci porostu, ale i plochy bez potřeby obnovy.

Číslo plochy	Název plochy	Hlavní funkce	Doplňková funkce	Intenzitní třída	Návrh změny péče	Potřeba obnovy	Naléhavost obnovy	Doplnění plochy
1	Hřbitov	H	-	1	1	1	-	-
2	Před hřbitovem	U	-	2	1	1	-	-
3	Stromořadí u hřbitova	ST	-	1	1	1	-	-
5	Zastávka autobusu	U	-	2	1	2	2	ZK
6	U nádraží	U	-	2	1	1	-	-
7	Uliční zeleň hlavní silnice	ST	-	2	1	2	2	ZK
8	U kapličky	U	-	1	1	1	-	-
9	Svah za kapličkou	KE	-	2	3	2	1	-
10	Park	P	-	1	1	1	-	-
11	U obchodu	U	-	1	1	2	1	S
12	Uliční zeleň	ST	-	2	1	2	2	ST
13	Uliční zeleň k požární nádrži	ST	-	2	1	1	-	-
14	Park u požární nádrže	U	-	2	1	4	2	S, ZK
15	U hřiště	R	-	1	1	1	-	-
16	Zeleň u potoka	KZV	-	2	3	1	-	-
17	Sad u ubytovny	KS	-	2	1	2	1	S
18	Stromořadí u OÚ	U	-	1	1	1	-	-
19	Průchod k OÚ	ST	-	2	1	2	2	ST
20	Hřiště MŠ	-	ZK	1	1	1	-	-
22	Za parkem	ST	-	1	1	1	-	-
23	V slepé uličce	ST	-	2	1	1	-	-

3.2.1 Potřeba rekonstrukce porostu

5/U – Zastávka autobusu

Zeleň na ploše plní svou funkci dobře, ale je možné doplnit ji o květinové záhony. Naléhavost 2.

7/ST – Uliční zeleň hlavní silnice

Zeleň je opět možné doplnit o květinové záhony. Naléhavost 2.

9/KE – Svah za kapličkou

V porostu je potřeba odstranit neperspektivní dřeviny, výmladky na dřevinách a zmladit keře. Naléhavost 1.

11/U – U obchodu

Na této exponované ploše je navrženo zredukovat některé keře a nahradit je dřevinami vhodnými pro venkovský prostor. I jejich prostorové uspořádání je potřeba upravit. Květinové záhonky jsou vhodným vegetačním prvkem pro tuto lokalitu, potřebují však vyšší stupeň údržby. Naléhavost 1.

12/ST – Uliční zeleň

Tato plocha je navržena k vytvoření plnohodnotného stromořadí. Naléhavost 2.

17/KS – Sad u ubytovny

Lokalita vyžaduje sečení neudržovaného porostu v zadní části plochy a doplnit stromové patro o další jedince. Naléhavost 1.

19/ST – Průchod k OÚ

Plocha nevyžaduje rekonstrukci, pouze je doporučeno doplnění plochy o stromořadí. Naléhavost 2.

3.2.2 Potřeba rekonstrukce celé plochy

14/U – Park u požární nádrže

Plocha s rekreačním potenciálem a vzrostlými stromy by byla vhodná doplnit např. o cesty a herní prvky pro děti a zároveň zajistit bezpečnost v okolí stávající prázdné požární nádrže. Naléhavost 2.

3.3 ETAPIZACE

Etapizace realizace obnovy stávajících ploch je navržena v tabulce **Přehled ploch zeleně** a vychází z významu lokality pro systém sídelní zeleně a stávajícího stavu lokality.

Návrh etapizace realizace jednotlivých úprav je zachycen ve výkresu **č. 2 Návrh rozvoje ploch zeleně**.

Do první etapy jsou zařazeny především plochy, kde by mělo dojít k odstranění rizikových dřevin a náhradní výsadbě. V druhé etapě by mělo být zrealizováno odstranění méně rizikových dřevin a jejich nahrazení, doplnění stromořadí a doplnění ploch o herní prvky.

3.4 PRIORITY

Celkový stav ploch zeleně v obci Čelčice je dobrý. Údržba většiny ploch je rovněž velmi dobrá. Obec by se měla dále soustředit a vynakládat své finanční prostředky na rekonstrukci, doplnění a sjednocení některých ploch a pokračující údržbu (řezy keřů, pletí a další údržba květinových záhonů).

Důležitou položku v údržbě zeleně tvoří péče o dřeviny – výchovné řezy u mladých výsadeb, ošetření a postupná nahrazena přestárlých jedinců. Finanční efekty včasných řezů mladých dřevin jsou násobné – správně zapěstované dřeviny jsou na pozdější údržbu i desetinásobně levnější než dřeviny, u nichž došlo k zanedbání výchovných a později udržovacích řezů.

Při rekonstrukcích i doplňování ploch je důležité respektovat venkovský charakter obce i podmínky stanoviště.

4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Implementací strategie rozumíme proces jejího zavedení do běžného fungování úřadu. Od dodání koncepčních dokumentů dodavatelem a jejich schválení dochází k postupnému zavedení rutinních činností, které dokumentace usnadňuje, nebo dělá efektivnější.

Efektivní, hospodárná správa a údržba zeleně

Obecní zeleň plní efektivně své funkce pouze v případě, že je o ní dlouhodobě pečováno. Informace o množství a charakteru zeleně umožňují spolu se znalostmi funkčního využití ploch stanovit vhodnou míru péče o zeleň. Předkládaný návrh popisuje vhodný rozsah péče o zeleň, a to včetně vyčíslení potřebných nákladů

pro dodavatelské zajištění. S ohledem na politické priority obce však často není možné finančně pokrýt navrhovaný rozsah péče o zeleň. Zeleně v takovém případě neplní optimálně všechny své funkce. Pasport zeleně s inventarizací dřevin umožňuje rozhodování v území o tom, jakým způsobem alokovat dostupné prostředky efektivně.

Konkrétní praktické scénáře využití pasportizace v praxi:

- Plánování pěstebních zásahů a opatření na území obce
- Zajištění akceptovatelné míry provozní bezpečnosti dřevin a doložení péče řádného hospodáře o veřejný majetek
- Podklad pro výběrová řízení, či zadání výkonu údržby zeleně
- Podklad pro kontrolu rozsahu a fakturace provedených úkonů péče o zeleně
- Tvorba ročního rozpočtu na údržbu zeleně
- Vyčíslení změn a průběžné aktualizace rozpočtu a odhadovaných nákladů v návaznosti na změny zeleně
- Podklad pro vyjednávání s většími investory v území a o PPP projektech

Podmínky pro účelné využití pasportizace v praxi

Podrobné informace o výměrách ploch, ale zejména inventarizace dřevin jsou základním podkladem pro investiční aktivity v oblasti životního prostředí v intravilánu obce. Výměra, složení a stav zeleně jsou základními informacemi, které vstupují do rozhodování o prioritách na území obce při volbě nevhodnějších lokalit k revitalizacím zeleně, novým výsadbám i náhradní výsadbě. Zachycení informací v GIS umožňuje tyto informace efektivně sdílet všem relevantním odborům. Možnosti exportu a tisku konkrétních oblastí – ve formě mapových podkladů i tabulkové části dat umožňuje efektivní komunikaci, nebo poskytnutí potřebných podkladu možným dodavatelům i veřejnosti.

Konkrétní praktické scénáře využití pasportizace v praxi:

- Poskytnutí podkladu o rozsahu zeleně v daném území
- Poskytnutí informace o posledním stavu zeleně v rámci plánování investičních akcí
- Podklad pro generely, územní studie, nebo další koncepční a plánovací dokumentaci

Základní podmínkou k využívání geo-informatických dat o zeleni je jejich úplnost, správnost a dostupnost. Pasport zeleně včetně provedené inventarizace bude úplný a správný pouze v případě, že bude průběžně aktualizován.

Fungující praxí řady obcí je každoroční aktualizace pasportu na základě průběžného shromažďování informací o lokalitách změn. K tomuto přístupu přistupují obce s nižší personální kapacitou – zajištění aktualizace vykonávají každoročně dodavatelé. Obce s dostatečnými personálními kapacitami můžou volit také aktualizaci vlastními pracovníky – v takovém případě bývá provedena bez dalšího prodlení po změně v území.

Dostupná budou data o pasportu zeleně v případě, že budou k dispozici všem relevantním pracovníkům obecního úřadu, a to včetně funkcí GIS, které budou umožňovat efektivní práci s těmito daty. Obce pokročilé v přístupu k veřejným informacím často přechází rovnou ke zveřejnění dat, nebo jejich poskytování v souladu s § 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím „... informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat.“ Zpřístupnění dat tímto způsobem umožňuje řada dodavatelů GIS.

Mapové výstupy, které jsou součástí tohoto díla, byly vytvořeny firmou Atregia, s.r.o. za pomoci podkladů:

- ČÚZK – Ortofoto České republiky, 2020. < >.
- ČÚZK – Katastrální mapa, 2020. <
<https://geoportal.cuzk.cz/geoprohlizec/?wmcid=485> >.

4.1 AKČNÍ PLÁN

Akční plán vychází z potřeby obnovy jednotlivých lokalit uvedených v tabulce Návrhové části. Akční plán je sestavovaný na období následujících 5 let. Další horizonty obnovy budou následovat v období 6-15 let a 16 a více let.

Plochy určené k prioritnímu rozvoji v následujících 5ti letech:

Číslo plochy	Název plochy	Hlavní funkce	Doplňková funkce	Potřeba obnovy	Naléhavost obnovy
9	Svah za kapličkou	KE	-	Rekonstrukce porostu	1
11	U obchodu	U	-	Rekonstrukce porostu	1
17	Sad u ubytovny	KS	-	Rekonstrukce porostu	1

4.2 DOTAČNÍ ANALÝZA

Stávající programové období evropských fondů je postupně ukončováno. Monitorovací indikátory v oblasti zeleně ČR naplnila a finanční prostředky jsou vyčerpány. Vyhlášení dalších výzev v roce 2020, nebo 2021 zejména v Operačním programu životního prostředí je tedy spíše spekulací. (nad rámec plánovaných výzev – prioritní osy 4.3 a 4.4, ze kterých byla financována většina projektů mimolesní zeleně plánované výzvy aktuálně nemají).

Ze stávajícího programového období tedy uvádíme pouze výzvy, které je pro obec teoreticky možné využít. Rozšiřujeme je o stávající nabídku dalších zdrojů financování mimo Evropské fondy. Z nového programového období jsou uváděné veškeré dostupné informace, přestože žádná konkrétní výzva dosud vyhlášená není a pravděpodobně ještě ani rok po dokončení strategie vyhlášená nebude.

4.2.1 Využitelné dotace v programovém období 2014-2020

NPŽP výzva 9/2019 – Zeleň ve městech a obcích (výsadba stromů)

- Příjem žádostí: do **30. 4. 2021**
- Dotace na zlepšení životního prostředí v obcích prostřednictvím podpory výsadby stromů, která přispěje k vytvoření kvalitního veřejného prostoru, k vyrovnání teplotních extrémů, ke zlepšení kvality ovzduší a k zadržování vody
- limit způsobilých výdajů 20 000 Kč až 250 tis. Kč
- 100 % dotace

Nadace ČEZ – Oranžové hřiště

- Příjem žádostí do: **31. 12. 2020**
- Grantové řízení Oranžové hřiště je zaměřeno na podporu výstavby a kompletní rekonstrukce dětských, sportovních a víceúčelových či jiných hřišť. Podmínkou je veřejná přístupnost hřiště s výjimkou hřišť u mateřských škol a zdravotních a sociálních zařízení.
- 100% dotace

Nadace ČEZ – Podpora regionů

- Příjem žádostí do: **31. 12. 2020**
- Nadační příspěvek za účelem podpory dětí a mládeže, zdravotnictví, sociální péče, osob s handicapem, vědy, vzdělání, kultury, sportu či životního prostředí

4.2.1 Plánované dotace - Operační programy v novém programovém období 2021-2027

Operační program životní prostředí

Specifický cíl 1.2 Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám

V oblasti přizpůsobení se na sucho a povodňové prevence budou podporována zejména opatření v krajině a zastavěném území:

- tvorba nových a obnova stávajících přírodě blízkých vodních prvků v krajině a intravilánu;
- tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur, včetně opatření proti vodní a větrné erozi;

Strategie rozvoje veřejné zeleně

- úprava lesních porostů směrem k přirozené struktuře a druhové skladbě za účelem posílení jejich stability;
- zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně, včetně komunitních zahrad;
- odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině;
- realizace protipovodňových opatření;
- realizace opatření ke zpomalení odtoku, vsaku, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití, zelených střech a opatření na využití šedé vody a infiltrace povrchových vod do podzemních;
- zpracování studií a plánů (studie systémů sídelní zeleně, studie odtokových poměrů urbanizovaných území a vsakovacích map, územní studie krajiny, plán Územního systému ekologické stability);

V končícím programovém období byly stanovené Náklady obvyklých opatření k rekonstrukcím ploch v ceně cca 1.800.000,- Kč/ha s tím, že % míra dotace se pohybovala mezi 65-85%. V následujícím programovém období očekáváme mírný pokles % míry podpory. Přesto se může jednat o vhodný zdroj externího financování.

Specifický cíl 1.5 Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění

V rámci specifického cíle bude podporována celá řada aktivit zaměřených na péči o chráněná území, přírodní stanoviště a vzácné druhy, zvýšení kvality ovzduší a snížení počtu kontaminovaných lokalit.

obnova a péče o přírodní stanoviště a druhy, opatření na podporu ohrožených druhů;

- péče o chráněná území (přírodního dědictví);
- zprůchodnění migračních překážek pro živočichy;
- regulace a omezení šíření invazních nepůvodních druhů;
- modernizace a rozvoj záchranných stanic pro ohrožené živočichy;
- sběr podkladů, zpracování koncepčních dokumentů pro péči o chráněná území, zajištění územní ochrany chráněných území (přírodního dědictví);
- monitoring ekosystémů, stanovišť a druhů;
-

Integrovaný regionální operační program - Priorita 2 – Rozvoj městské mobility, revitalizace měst a obcí, ochrana obyvatelstva

Specifický cíl 2.2: Posílení ochrany přírody, biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění

Aktivita směřující k naplnění tohoto specifického cíle:

Revitalizace veřejných prostranství – staveb krajinařské architektury s budováním zelené infrastruktury měst a obcí (např. parky, náměstí, městské třídy a uliční prostory, na sídlištích), včetně modernizace technické infrastruktury v řešených veřejných prostranstvích

- realizace zelené infrastruktury a souvisejících opatření nezbytných pro její rozvoj a pro zlepšení kvality veřejných prostranství (např. povrchy a podloží veřejných prostranství umožňující lepší zasakování srážkové vody, retenční a akumulační nádrže, prokořeňovací buňky stromů, výsadba vegetace, průlehy, vodní prvky, vodní plochy, městský mobiliář, herní prvky, dětská a workoutová hřiště, veřejné osvětlení, veřejné toalety);
- revitalizace nevyužívaných ploch, kde budou budována veřejná prostranství a zelená infrastruktura.
-

Dále pak Operační program životní prostředí – prioritní osy Ochrana a péče o přírodu a krajinu.

4.3 MONITORING A EVALUACE REALIZACE STRATEGIE

Strategický dokument obcí či měst patří mezi dokumenty pracovní. Starosta, zastupitelstvo, případně referenti s dokumentem pracují tím způsobem, že jednotlivé návrhy zařazují do strategického plánu rozvoje, zajišťují navazující externí financování a vlastní rozpočtové prostředky.

Evaluaci strategie doporučujeme provádět každoročně. Vhodným orgánem je pro tento úkon pracovní skupina, která se věnuje tématům životního prostředí.

Strategie rozvoje veřejné zeleně

Při každoročním hodnocení dojde k vyhodnocení, jestli všechny, či některé aktivity a projekty byly realizovány a dojde k aktualizaci akčního plánu – rozplánování dalších, navazujících aktivit či projektů do dalšího období.

Při plánování jednotlivých akcí je vhodné doprovázet investiční projekty (výsadby, revitalizace) aktivitami neinvestičními – zapojením dětí, aktivních obyvatel, či široké veřejnosti. Velkým úspěchům v menších sídlech se těší kombinované akce, při kterých obec naplánuje představení, nebo drobné realizace akcí spojených se zelení k dalším aktivitám (jako jsou zahájení školního roku, dětské dny a další). Tyto aktivity umožňují představitelům obce poukázat na úspěchy dosažené v oblasti životního prostředí.

PŘÍLOHY

TABULKOVÁ ČÁST

Přehled ploch zeleně

GRAFICKÁ ČÁST:

01 – Přehled ploch zeleně

měřítko 1 : 2 500, formát 6xA4

01 – Návrh rozvoje ploch zeleně

měřítko 1 : 2 500, formát 6xA4